

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se returnează
înscrise.
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nux. Angenfeld & Emmer Le-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelt.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erszsbet-körsut).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invo-
lala. — RECLAME pe pagina
1-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

GAZETA apare în fiecare zi

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-ri de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francoi, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ri de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
cile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
nr. 30, etajul I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 79

Brașov, Luni-Marti 8 (21) Aprilie.

1908.

Marele reformator dela culte.

Cine ar cuteza să zică, că mini-
strul de culte și de instrucțiune pu-
blică ungurească Apponyi n'ar fi un re-
formator în stil mare? Ii și dă mâna,
căci dela 1867 el este primul mini-
stru de învățământ, care — grație
șurubului, ce se pune neconcent în
măsură tot mai excesivă cetățenilor
contribuabili de către direcțiile finan-
ciare din țară — dispune de fonduri
mai însemnate. Așa dar, pe lângă con-
cepțiunile lui în trăsături mari, îi mai
stau la dispoziție contul Apponyi și
mijloacele. Până când, Dumnezeu știe.

Pentru moment Apponyi se crede
și trece la conaționalii săi, — cari îl
adoră ca pe o intrupare vie a cultu-
rei moderne maghiare, de cel mai
mare și ingenios reformator al erei
de maghiarizare. Mai mare, ca el, va
fi fost numai Ludovic Kossuth, cel ce
la 1841—2 concepușe planul titanic
de a maghiariza pe Valachi, Slovaci,
Sârbi, Nemți și pe Croați în câțiva
ani, prin legi și decrete, introducând
cu forța limba maghiară până și în
bisericele acestora.

Apponyi, ca koșutist, cum se mă-
turisește azi, aleargă tot după aceleași
vedenii, ca și fostul dictator dela Do-
brin înaintea cu 65 de ani, numai că
el, elevul școlii jezuitice, le face toate
sub mantaua susținerii aparente a
autonomiei confesiunilor.

Cine nu-și aduce aminte de pro-
testul memorabil în istoria noastră al
Consistoriului din Blaj în contra vio-
lenței planurilor de reformă ale lui
Ludovic Kossuth, în ce privește bise-
rica și școala română?

Intrebarea ce ne frământă sufle-
tul și ne face atâtea griji este: dacă
și clerul nostru românesc, preoțimea
noastră, care s'a hrănit, a trăit și a
stăruit și luptat până acuma din pre-
sura poporului, va mai fi și astăzi în
acea stare înălțată sufletească să opună
violentei reformelor maghiarizatoare,
ca părinții consistoriului din Blaj, de
aducere aminte de trei ori fericită,
dela 1842?

Escelența Sa, ilustrul și învățatul
conte Apponyi, a știut să pună toate
în mișcare pentru a liniști pe căpe-
tenii noastre bisericești, că scopul
lui nu poate fi de a zdruncina pozi-
țiile și beneficiile lor eclesiastice; ce-
eace voiește este numai de a face
rânduială, ca nizuințele tuturor să
se unească în unul și același scop de
a promova interesele de cultură ale
statului național maghiar. De aceea
Apponyi se declară gata de a da
mână de ajutor pentru întemeierea
autonomiei catolicilor, care va a-
vea speciala menire a înghiți au-
tonomia bisericii române unite.—
De aceea face totul pentru regularea
congruei preoților catolici, prin care
preoțimea nemaghiară va fi aservită
și pusă sub paza organelor guver-
nului; vrea să sprijinească și biseri-
cele protestante din Ardeal, ca să
tragă și pe Sași în hora celor cu
congruă; vrea să introducă școale
poporale agricole ca nou mijloc de
maghiarizare, și să facă un nou pas

spre transformarea tuturor școalelor
în școale de stat, prin decretarea
gratuității învățământului popular și
pentru școalele populare comunale
și confesionale; vrea să organizeze
școalele civile și să le dea un nou
plan de învățământ. Altă reformă ma-
ghiarizatoare în fine pregătește „mag-
nificul“ conte pentru regularea lefuri-
lor profesorilor dela toate școalele
medii.

Cum va fi aceasta regulare ne
putem închipui. Apponyi a încercat
în ce privește școalele medii marea
cu degetul. S'au făcut întrebări pe
la gimnaziile noastre și ici și colo s'au
dat și întregiri provizorie.

Până acum s'a făcut, pe cât știm
noi, rezistență hotărâtă încercărilor
contelui Apponyi numai la Blaj, unde
Metropolitul și consistoriul s'au opus
energic oricărei acceptări a ajutorului
oferit gimnaziului pe baza regulamen-
tului provizorie foarte suspect al mi-
nistrului.

Noi știm că și aici în Brașov
Eforia și delegațiunile școlare au re-
fuzat categoric întregirea provizorie
a salariilor profesorilor, oferită de con-
tele Apponyi. Peste aceasta hotărâre,
se vede, s'a trecut la Sibiu la ordi-
nea zilei, ear mai în urmă s'a primit
adausul la salarii dela guvern, anun-
țându-se că aceasta s'a făcut numai
sub condițiunea, ca pentru acest aju-
tor să nu se reclame nici un fel de
ingerință a guvernului.

La Beiuș, pe cât știm s'a primit
ajutorul oferit fără de nici o condiție.
Acum va veni regularea generală
a lefurilor profesorilor la toate
școalele medii, ce are de gând să o
facă marele reformator al Țării un-
gurești. Atunci vom vedea mai bine
cum stăm cu generozitatea lui.

La jubileul „Gazetei“.

Districtul protopopesc al Arie-
șului, 1 (14) Aprilie a. c. — Cu drag
aderăm la jubileul de 70 de ani, a
bătrânei „Gazete“. Admirăm ținuta
pururea sinceră și bărbătească a „Ga-
zetei“. Trăiască mulți ani vrednicul
și neobositul ei director Dr. Aurel
Mureșianu!

Gavril Pop adm. prot., Nicolae Galea,
Ioan Boldor, Mihail Ștefu, Benjamin O. Col-
cariu, Iulian Giurgiu, Alexandru Gajia, Iustin
Mășcu, Vasiliu Crișan, Ioan Pop, Aurel Pop,
Ioan Crețu, Ioan Pop jun., Romul Șandru

Ciceu Cristur, la 3 Aprilie 1908.
— Multe izvoare cristaline izvoresc
din sânul munților Carpați, cari toate
alină și stămpără setea poporului ro-
mânesc de toate părțile.

S'au implinit 70 de ani de când
la poalele Carpaților falnici, ca un
dar dumnezeesc, a răsărit isvorul
mângâierii, isvorul științei binelui și
al răului, apa mântuirii neamului ro-
mânesc. Din acel isvor, cu apa sa
dulce și fermecată de darul libertății
și iubirei de neam, a beut cu poftă
poporul românesc și din acel minut,
a reinviat la cunoștința de sine, s'a
deșteptat din somnul cel de moarte,
plin de zel și mândrie națională. Timp

de 70 de ani, poporul românesc în-
setat se adapă din apa cea vie a
„Gazetei“ noastre și iată efectele!
Deșteptat veghiază! Întărit în sim-
țăminte luptă! Nutrit de darul bine-
cuvântării Dumnezeești a acelei ape
dulci, sperează!

Sperează la un viitor fericit al
neamului său, bazat pe dreptatea ce-
rească, să-i răsplătească fidelitatea
cătră tron și patrie, învățată dela
„Gazeta Transilvaniei“. Sperează, că
lupta de 70 de ani a „Gazetei“ va fi
răsplătită! Sperează, că steaua con-
ducătoare „Gazeta Transilvaniei“, care
de 70 de ani în fruntea neamului ro-
mânesc cu fruntea ridicată străbate
și învinge toate obstaculele ce stau
în cale și astfel falnică pășește îna-
inte, îndemnând, întărind și dând
exemple vii fiilor săi — va eși învin-
gătoare!

Ca un fiu al națiunii, care mult
m'am stămpărat din nectarul mamei
„Gazetei“, vin să-i doresc viață înde-
lungată, iar redactorului și colabora-
torilor ei, putere spirituală și curagiu
de înaintare pe calea apucată. Vene-
ratului proprietar îi doresc multe zile
senine, să-și ajungă dorul împlinit, să
vadă cu ochii săi strălucind steaua
neamului ce l'a născut și care l'a
renăscut. Mulți ani!

Georgiu Isaia,
preot.

Löcse (Minorita Kolostor), 20
Martie v. — Trimit un salut cordial
tuturor Domnilor, cari ostenesc prin
munca lor la apariția celui dintâiu și
mai consecvent ziar românesc.

George Vlassa,
preot militar.

Soos-St.-Mărtin (Turda-Arieș), 30
Martie v. — Pe lângă cele mai fier-
binți felicitări trimit 2 (două) coroane
la fondul jubilar.

Vincențiu Nemeș.

Politica viitoare a guvernului ungar.
Ministrul de interne, contele Iuliu Andrassy,
scrie în numărul de ieri al ziarului »Ma-
gyar Hirlap« un articol de fond, sub titlul
»Politica viitoare«, în care descrie politica
viitoare a guvernului coaliției și decia re-
sortului său. Vorbind de reforma electo-
rală, contele Andrassy spune între altele:
»Această reformă trebuie să silească par-
lamentul de a se ocupa de ori ce interese
speciale și de ori ce străduinți îndreptate
ale claselor reprezentate în acest parla-
ment. Dar pe lângă largirea drepturilor,
rolul important să rămână aceluia, cari
au destulă pătrundere (?) pentru a cu-
prinde interesele comune și cari sunt de-
stul de patrioți pentru a ridica binele sta-
tului ungar deasupra oricăror interese.
Mai departe Andrassy spune: Trebuie să
servim interesele reale ale celor mici, că-
rora de altfel le dă multă importanță și
humanitatea. Trebuie să îmbunătățim soarta
micilor proprietari și a lucrătorilor. Pole-
micile cu social-democrații nu sunt de nici
un folos, numai printr'o politică socială și
economică bună s'ar putea lega mulțimea
de ideea de stat ungar.

Ministrul declară, că în noua situațiune
va căpăta și cestiunea naționalităților o în-
semnătate mai mare.

Vorbe de clacă!

Ministrul de interne Andrassy și ob-
servarea legii naționalităților. În una din

ședințele mai recente ale reprezentanței
comunale din Oedenburg, un reprezentant
comunal a pretins, ca inginerul superior
Walder să repeteze referatul său, făcut în
limba maghiară, și în limba germană. Ingi-
nerul a refuzat aceasta motivându-și ți-
nuta sa, că el e obligat a refera numai în
limba maghiară. În urmarea acestui inci-
dent reprezentanța comunală a luat hotărâ-
rea, ca inginerul superior să se oblige a
face raportul în afacerea dela ordinea zilei
și în limba germană. Contra acestui con-
clus al numitei reprezentanțe a făcut in-
ginerul recurs la ministrul de interne. Mi-
nistrul Andrassy a decis, ca pe baza § 6
din legea naționalităților, referatul amintit
să se facă la cerere și în limba germană.

Svonuri de criză. Ziarul »Die Zeit«
afă din Budapesta, din cercuri bine infor-
mate, că primul ministru Wekerle a pro-
mis Maj. Sale, fără știrea lui Kossuth și
a tovarășilor săi din minister, că delega-
țiunea ungară va vota cu siguranță urca-
rea salariilor ofițerilor. Hoitsy și Ugron,
membrii în delegațiunea ungară, au comu-
nicat aceasta ministrului de comerț Kos-
suth, care nu știa nimic în această pri-
vință. Acesta a sfătuit atunci pe prietnii
săi din delegație să nu voteze urcarea sol-
dei ofițerilor. Wekerle a voit să-și facă o
fală din faptul votării proiectului pentru
urcarea soldei ofițerilor.

»Tot »Die Zeit« e informat, că Maj.
Sa ține ca să se voteze mai întâiu proie-
ctul pentru mărirea soldei ofițerilor și apoi
să se ia în discuție celelalte cestiuni mi-
litare. Situația lui Wekerle este deci din
cele mai dificile.

»Ziarul »Die Zeit«, mai afirmă că gu-
vernul ungar a promis, să supue parla-
mentului în timp de doi ani proiectul de
reformă a legii electorale, așa că în primă-
vară proiectul va fi adus în Cameră. Dacă
noile alegeri se vor face sub noua lege sau
sub cea veche nu se poate ști până acum.
Situația politică este însă critică și luna
Maiu poate aduce schimbări neprevăzute.

Inchiderea Corpurilor legiuitoare române.

Sâmbătă au fost închise Corpu-
rile legiuitoare române prin următorul
mesagiu regal:

Domnilor senatori!
Domnilor deputați!

Prima sesiune ordinară a acestei le-
gislaturi a fost lungă și rodnică în toate
direcțiunile activității statului. Un simț-
mânt luminat al datoriei predominant în
lucrările d-voastră, divergențele de opinii
au fost înlocuite prin înțelegeri binecum-
pănite și folositoare intereselor generale.

Domnilor senatori!
Domnilor deputați!

Preocuparea tuturor a fost rezolvirea
chestiunii agrare. Ați discutat, îmbunătă-
țit și votat 15 legi organice de cea mai
mare importanță, înfățișând în organismul
statului o întreață reformă economică, so-
cială și politică.

Legile înocoților agricole, a judecăto-
riilor de ocoale, a Casei rurale și a măr-
ginirii drepturilor de a ține moși în a-
rendă — legile de organizare a comunelor
rurale, a așezămintelor sanitare județene
și comunale și a jandarmierii rurale, —
legile monopolului vânzării beuturilor spiri-
toase în comunele rurale și măsurilor în
contra beției, a desființării taxei pe hecta-
rul de pruni și înfînțării taxei de decali-
tru de țuică — modificarea legilor licenței,
a băncilor populare, a Creditului agricol
și a Creditului viticol, — legea pentru do-
tarea școalelor primare cu pământuri de
cultură pentru învățătura agricolă prac-
tică — în fine legea pentru ușurarea agri-

culților de daunele suferite în timpul războaielor din Martie 1907.

În mijlocul progreselor ce desăvârșim de zecimi de ani, înjgheburile clare a finanțelor statului, a fost de mult timp simțită ca o necesitate urgentă. D-voastră v-ați ocupat cu regularea administrației financiare centrale, a urmăririi veniturilor publice și a contabilității generale și ați primit cu o deosebită mulțumire legea încorporării în bugetul general al statului a bugetului căilor ferate și a diferitelor case speciale. Astfel bugetul general al anului 1908—1909 prezintă oglinda credincioasă a puterii economice a statului.

Ați luat o decizie privitoare la împărțirea excedentului bugetar al anului 1906—1907, asigurând mijloacele de dezvoltare mai ales armatei, căilor ferate și porturilor noastre.

Spre a dezvolta comerțul și industria petrolului, care a luat un avânt neașteptat, ați aprobat legea propusă de guvern pentru a împiedeca monopolizarea acestei însemnate ramuri a bogăției naționale.

Ați luat deodată măsuri pentru a completa diferite servicii publice, cari începeau.

Spre acest sfârșit comerțul și industria s-au despărțit de ministerul agriculturii și domeniilor și constituite acum al nouălea ministere. S-au înființat consiliul superior al agriculturii și pe lângă ministerul de interne, consiliul administrativ permanent; iar liniile de comunicație pe apă au fost întrunite într-o singură direcție generală.

După ce armata a fost înzestrată cu armamentul cel mai perfecționat, era de neapărată trebuință a întări și a dezvolta mai mult organizarea ei, începând prin permanentizarea infanteriei. Spre acest sfârșit ați votat modificarea legilor organizării armatei, a intrării în armată și a reorganizării în gradele inferioare.

Afară de aceste legi interne, v-ați ocupat cu o serie de convențiuni internaționale: Convențiunea artistică, literară și fotografică cu Austria, cea de pescărie cu Rusia, tractatele de ostrădare și convențiunea de comerț și de navigație cu Statele Unite ale Americii, convențiunea de comerț și de navigație și cea pentru regularea frontierei Dunărene cu Bulgaria și convențiunea de pescărie cu Serbia.

Domnilor senatori!
Domnilor deputați!

Puteți astfel pleca la căminele dv. în ajunul sărbătorilor sfinte învieri cu simțământul, că ați săvârșit o lucrare însemnată și folositoare. Din parte-mi vă exprim cele mai vii ale mele mulțumiri, pentru munca statornică desăvârșită în această sesiune, care va rămâne prin reformele ei legislative, una din cele mai însemnate ale regatului român.

Eu declar închisă sesiunea actuală a corpurilor legiuitoare.

Carol.

(Urmează semnăturile d-lor miniștri)

Din ministerul de instrucție.

Proiecte de reforme.

Ministru de culte și instrucție publică, contele Albert Apponyi, pregătește — spune un comunicat al ziarului »Pester Lloyd« — de prezent mai multe reforme importante în ambele rezorturi ale acestui ministeriu. Reformele din cestiune sunt de două materii: unele vor trebui să treacă prin cameră, altele se pot face pe cale de ordonanțe ministeriale.

Relativ la cestiunile cultului se află în prima linie *autonomia catolicilor*. Contele Apponyi, care în congresul catolicilor își luase în discuțiune rol de conducător, dela care depindea, să înțelege, luarea de deciziuni, manifestează interes și o îngrijire specială pentru aceasta cestiune, fiind cu tot adinsul a delatura greutățile subversive între cei trei factori, dela cari depinde rezolvirea cestiunii. Nu va trece mult timp, ca cestiunea să apară iarăși la suprafață și precum să speră, deastădată se va hotărî spre deplina mulțumire a tuturor părților interesate.

Totdeodată se pregătește o întregire din nou a venitelor preoțești dela celelalte confesiuni religioase. Ministru are deasemenea intenția, ca pe baza art. XX din 1848, se stabilească prin legi sumele, care se vor da, ca subvențiuni celor două biserici protestantice din Transilvania, și a nume celei de confesiune evanghelică luterană săsești, celei unitare, precum și confesiunii israelite. Pe lângă aceste are de gând ministru a regula comunele religioase israelite.

Reformele școlare, care se pregătesc

pentru dezvoltarea învățământului public, se pot subsuma în următoarele:

Se pregătesc proiecte de legi pentru înființarea de școli populare agricole, precum și pentru întregirea salariilor instructorilor de școli *froebeliane*. Cestiunea învățământului popular obligator și gratuit se studiază din toate punctele de vedere și cu cea mai încordată atențiune, purcând din principiu, ca taxele școlare să se caseseze nu numai la școlile de stat, ci chiar și la școlile comunale și confesionale. Școlile civile să se reorganizeze, iară pentru școlile de fete de ast grad să se stabilească un nou plan de învățământ. În fine se pregătește o nouă regulare a salariilor profesorilor dela toate școlile secundare (medii).

Ce s'atinge de școlile superioare între proiectele, ce se pregătesc, sunt de remarcat înființarea unei a treia universități. Locul, unde are să fie aceasta, nu e hotărât încă, căci universitatea din Pojuna are în Dobrișin un rival foarte periculos. Se intenționează mai departe a se regula învățământul particular (privat) atât în școlile populare cât și în cele secundare (medii) și superioare. Mai vine la rând instituțiunea așa numitelor *case de cultură*, pentru întocmirea cărora s'a preliminar în proiectul de buget suma de 500,000 coroane.

Pentru expozițiunea din Londra ministru are o particulară atențiune. În fiecare săptămână se vor ține trei conferințe instructive cu privire la raporturile culturale din patria noastră. Institutul »Urania« și-a promis concursul și conlucrarea ei.

Și pentru teatre se interesează contele Apponyi. Mai de aproape se intenționează clădirea din nou a teatrului național din Budapesta. Pentru ca să se ridice nivelul teatrului național ungurese din Budapesta, se va reorganiza comitetul însărcinat cu critica pieselor dramatice. Opera se găsește în condițiuni satisfăcătoare.

Atitudinea Rusiei în cestiunea macedoneană.

În ședința de alaltăieri a *Dumei rusești* a fost la ordinea zilei dezbateră bugetului afacerilor străine. Cu aceasta ocaziune ministru de externe al Rusiei a rostit un discurs mai mare asupra politicii externe a Rusiei și a insistat îndeosebi asupra cestiunii balcanice. Iată în rezumat ce a zis ministru Iswolski:

Ministru s'a ocupat în mod larg de acordul austro-rus din 1897, care estins prin programul dela Mürzsteg, nu este popular în cercurile ruse, însă pe care ministru l'a primit moștenire, părându-i o garanție foarte prețioasă pentru pacea în peninsula balcanică. Ministru a desfășurat cea mai vie activitate diplomatică în favoarea reformelor macedonene, fără a ajunge până în prezent la un rezultat definitiv. Cu toate acestea, dânsul urmează a căuta mijloacele pentru a păzi de pericolele pacea, care ne este atât de necesară și a obține rezultatele dorite.

În ce privește proiectul ministrului Aehrenthal, asupra cărei ferale balcanice, Iswolski, contrar atitudinii presei ruse și străine, s'a decis fără sovăire a nu merge pe calea pe care mulți îl împingeau. De aceea nu a protestat împotriva proiectului de cale ferată sandjagală, nici în contra tălmăcirii tratatului din Berlin ori a acordului din 1897, acesta din urmă nestăvilind activitatea economică sau politică economică a puterilor înțelese. Totuși, acel proiect schimbă în mod esențial starea de lucruri din peninsula și va avea foarte serioase urmări politice, căci, deși poate avea cale să fie considerată ca economică, dar poate fi privită ca un avantaj neîndoișor pentru Austro-Ungaria în Balcani.

Rusia urmărește în Balcani un singur scop, și anume salvarea statelor balcanice și ameliorarea soartei creștinilor din Turcia. Vom putea totuși considera fără invidie sau gelozie avantajul Austro-Ungariei; în același timp să nu se întâmple nici un rezultat dezavantajos pentru statele balcanice sau pentru creștinii din Turcia. Din această cauză nici nu am protestat, ci am propus să se dea sprijin tuturor căilor ferate balcanice, cari par a fi folositoare celor susnumiți. Această idee a fost primită simpatice de Europa, ceea ce se probează prin recentul discurs al d-lui Tittoni. Pentru Rusia este cu atât mai natural a sprijini statele balcanice, cu cât Rusia însăși nu aspiră la nici o cestiune în Balcani. Deci propunerea rusă conține un mijloc practic de a se pacifica Macedonia. În fine ministru trebuie să constate cu o specială plăcere, că însăși Au-

stria a aderat în principiu la propunerea Rusiei, ceea ce a făcut ca incidentul să nu aibă nici un caracter acut; însă cestiunea cărei ferate e un element accidental al problemei macedonene; scopul esențial e realizarea reformelor urgente.

Suntem pătrunși de gândul, că nimic pozitiv și definitiv nu s'a obținut în favoarea creștinilor din Macedonia, deci mi-am concentrat toate silințele spre a găsi mijlocul cel mai sigur pentru realizarea reformelor. Reforma justiției, elaborată în comun cu Austria, a întâlnit dificultăți neașteptate. Spre a nu agrava situațiunea, credeam oportun a nu sfătui, ca proiectele să fie remise Porței. De aceea reformele macedonene s'au oprit în mijlocul drumului tocmai la începutul sezonului cald, când luptele din Macedonia se pot agrava.

Guvernul englez a propus un proiect propriu al său. Opinia publică rusă a primit cu simpatie propunerile engleze. La prima vedere merit în adevăr reproșuri, că nu m'am asociat îndată propunerii și că am propus un contra-proiect, pe care mulți din d-v. l'au privit desigur ca o semi-măsură timidă și insuficientă. Ministru explicând rațiunile acestei procedări, relevă discursul ministrului de externe, zicând că Anglia propunând cutare ori cutare proiect pentru soluțiunea cestiunii macedonene, nu trebuie să lucreze în mod separat de celelalte Puteri, ori independent, ori în contradicție cu concertul european. Aceasta ar fi periculos pentru pacea universală; dar ceea ce este periculos pentru Anglia, este îndoit periculos pentru Rusia. Fiecare rus, care raționează logic, va fi pătruns de convingerea, că Rusia, oricât de necesare ar fi reformele macedonene, nu se poate expune în acest scop la complicațiuni războinice. Proiectul lordului Grey conține puncte, cari, după cum știu sigur, nu au nici o șansă de a întruni consimțământul unanim al puterilor și acceptarea spontană din partea Sultanului.

În urma unei cercetări precise a materiei, m'am decis să propun modificările cunoscute proiectului englez. A trebuit să evităm cu grije tot ce Sultanul ar putea considera ca o violare a suveranității. De 30 de ani trăim în pace și amicitie cu Turcia limitată cu noi de-alungul graniței Caucasului. O măsură precum este numirea unui guvernator general, este în ochii Sultanului identică cu înepulul separațiunii politice a Macedoniei, de posesiunea turcă. Ministru constată, că rolul de supraveghiere impus agenților civili de Rusia și de Austria în Macedonia, nu mai răspunde situației actuale și realizarea ulterioară a reformelor poate fi numai așa efectuată, admitând și pe celelalte puteri la o participare mai activă. Prin aceasta, Rusia dă cea mai bună probă că este străină de scopuri egoiste.

Ministru poate comunica cu satisfacțiune că Austro-Ungaria, mai interesată aici decât oricare altă țară, nu a ridicat nici o obiecțiune, ca toate puterile să fie admise la o participare mai activă pentru reforme și a primit contra-proiectul în toată întinderea sa. Germania de asemenea și-a dat aprobarea; pe lângă Franța am găsit o condescendență particulară în deplină armonie cu raporturile cordiale dintre cele două aliate. Italia s'a asociat într-o formă categorică. De asemenea răspunsul Angliei, din partea căreia se putea aștepta o replică serioasă, lasă a se aștepta un răspuns favorabil. Anglia a lăsat să cadă proiectul de numire al unui guvernator general, precum și reducerea de trupe cu garanția puterilor. Cu privire la celelalte puncte, negocierile urmează.

Se va zice că concertul european s'a opus în trecut scopului politic rus în Orient; aceasta este just în parte. Concertul european a fost ostil, când a bănuț că Rusia urmărea scopuri egoiste și achizițiuni teritoriale în Balcani. Nici o îndoială ne mai putând exista acum cu privire la aspirațiunile desinteresate ale Rusiei și fiind lămurit că Rusia aspiră la pacificarea Macedoniei, la menținerea statului quo și la echilibrul în Balcani, e de prevăzută că puterile urmărind același scop, vor lucra de comun acord cu Rusia, care manifestează o iubire sinceră de pace.

Pentru a ajuta prosperitatea creștinilor în Turcia, a desvolta pacinic popoarele din statele balcanice, a menține statul quo, Rusia va merge în mod leal nu numai cu Austro-Ungaria, dar cu toate puterile cari urmăresc același scop. În ce privește sprijinul Germaniei, prințul Büllov a declarat pe față că nu se poate aștepta din partea Germaniei entuziasm pentru propunerile nerealizabile sau periculoase, însă proiectul rus nu pare Germaniei nerealizabil, ci meritând o deplină aprobare.

Prin urmare sunt cu totul convins că propunerile vor găsi sprijinul cel mai leal din partea Germaniei. Relațiunile no-

stre extraordinare de amicale cu Germania nu au fost întrerupte nici un moment. Telegrammele aprobative, pe cari ministru le-a primit din diferitele orașe ale Bulgariei, unde au avut loc zilele acestea meetin-guri, de exemplu la Kiustendil pe frontiera Macedoniei, probează că ministru a reușit să creeze un proiect realizabil. Ministru este convins că creștinii din Macedonia vor înțelege că Rusia dându-le pe de o parte un mare sprijin moral, nu poate de altă parte să întreprindă nimic, care să poată aduce un conflict armat, deoarece Rusia are trebuință mai ales de pace, pentru a-și restabili forțele sale sdruncinate în ultimii ani. În afacerile răsăritului apropiat, Rusia trebuie să fie inspirată de o politică sănătoasă, care în cele din urmă este utilă tot atât de mult popoarelor balcanice, cari vor privi pe Rusia ca pe o amică naturală și ca pe un apărător și având trebuință de o Rusie tare și înfloritoare. (Vii aplauze pe toate băncile).

*

După ministru Iswolski au luat cuvântul doisprezece oratori printre cari șeful cadetilor *Miliucov*, care a spus că ministru ar fi trebuit să precizeze mai exact proiectul rus, pentru a face să se înțeleagă realitatea și seriozitatea proiectului de către Slavii din Balcani. Anglia luând o posă nobilă nu riscă nimic, ci câștigă în fața Europei, pe când Rusia care face același lucru se încarcă cu obligațiuni. Proiectul rus conține un sâmbure sănătos, care va aduce reformele macedonene pe adevăratul lor drum.

Celalți oratori acceptă bugetul afacerilor străine, afară de democrații sociali, cari declară că politica externă a Rusiei este aventuroasă.

Duma a luat apoi vacanță până la 5 Maiu v.

Un conflict turco-italian.

Între Italia și Turcia a izbucnit un grav conflict pe motiv, că guvernul turcesc nu vrea să permită ca Italienii să deschidă pe teritoriul Turciei câteva oficii poștale. Din cauza aceasta guvernul din Roma a trimis în apele turcești câteva vase de războiu, pentru a constrânge Poarta să împlinească cererile sale.

Agenția Stefani din Roma, publică cu privire la acest conflict nota următoare:

»De mai mult, supușii italieni locuind în mai multe orașe din Turcia, cereau crearea de birouri poștale italiene. Ministerul de externe, după ce elimină din cereri cele provenind din orașe, unde alte națiuni n'au birouri poștale și cele unde se găsesc prea puțini italieni, hotărî deschiderea birourilor poștale la *Constantinopol, Salonica, Vallona, Smyrna și Ierusalim*. Poarta, care de mai mulți ani cunoscuse intențiunea guvernului italian, de a deschide birourile poștale, primi în ultimele zile a lunii Martie prin ambasada italiană dela Constantinopol, o notă verbală, înștiințându-o de deschiderea apropiată a celor cinci birouri sus numite.

La 30 Martie, Poarta răspunde ambasadei cu o notă verbală, afirmând că în urma unui acord precedent deschiderea birourilor poștale noi, nu era admisibilă. La 9 Aprilie, ambasada Italiei remise Porței o notă nouă, observând că dreptul Italiei era necontestabil, pe baza tratatului națiunii celei mai favorizate și nega în mod formal ori care acord precedent, în sens contrariu. La 14 Aprilie, Poarta răspunde că s'au dat ordine categorice, să nu se permită deschiderea birourilor poștale italiene. În același timp, ambasada italiană fu înștiințată (după declarațiunile autentice făcute de către autoritățile oficiale) că după ordinele date erau să se pue detașamente armate înaintea birourilor poștale italiene deschise, spre a opri cu forța intrarea publicului.

Față cu această gravă și nejustificabilă provocare, guvernul italian a hotărât să avertizeze în mod energic demnitatea și drepturile sale, trimțând în apele turcești trei divizii navale, cu ordine de a se ține gata pentru orice eventualitate.

Imediat după ce vasele italiene vor fi sosit în apele turcești, guvernul italian va adresa o notă marilor puteri și de asemenea și Porței, spre a face să reiasă violarea drepturilor și tratatelor internaționale din partea Turciei, fie în ce privește birourile poștale, fie cu altă ocaziune, în care Poarta a lucrat cu rea voință și violență, în detrimentul drepturilor italiene.

După răspunsul dat de către Poartă, va depinde atitudinea viitoare a guver-

nului italian și acțiunea escadrei. Ținta guvernului italian este clară și precisă: de a apăra drepturile italiene în chestiuni bine determinate.

În consecință, zvonurile fantastice după care Italia s'ar gândi să cucerească o anumită provincie otomană sunt de parte de adevăr. Italia nu urmărește o politică de aventuri, ci de apărare legitimă; acest caracter îi asigură toate simpatiile Europei.

Ziarele din Roma sunt unanime a aproba purtarea Italiei față de Turcia, declarând că este vorba de demnitatea și de drepturile Italiei. Ziarul »Tribuna« spune că ocuparea punctelor unde vor debarca forțele italiene, nu va fi permanentă, că este vorba numai de un act de protestare energetică, în contra purtării Porței, în caz când n'ar respecta obligațiile internaționale. Ocuparea eventuală ar avea ca punct principal o insulă de lângă țărmul Asiei mici.

ȘTIRILE ZILEI.

— 7 Aprilie.

Dela Academia Română. În una din ședințele din sesiunea curentă, Academia română a hotărât ca sesiunea ordinară a acestei instituții să nu se mai țină ca până acum în cursul lunii Martie, ci cu începere dela anul viitor să se deschidă la 1 Mai și să continue ședințele în cursul acelei luni. D-l S. Mehedinți profesor universitar a fost ales în ședința de Sămbătă membru corespondent al secțiunii literare. Alegerea celor doi membrii activi, în cele două scaune vacante din secția literară-istorică, nu s'a putut face Sămbătă, după cum se anunțase, secțiunea nefiind încă decisă asupra celor două persoane ce trebuiesc propuse. Alegerea s'a amânat pentru astăzi Luni. Măne, Marți, se va închide sesiunea ordinară din anul curent.

Aniversarea a 69-a a nașterii Regelui Carol. Măne, Marți, Regele Carol al României împlinește vârsta de 69 ani. Aniversarea aceasta va fi sărbătorită în întreaga Românie. În metropola din București se va oficia un »Te-Deum« în prezența miniștrilor și a înalților demnitari civili și militari. Deasemenea se va oficia câte un serviciu devin la toate bisericile catedrale din țară.

Promovare. Din Cluj ni-se serie: în 11 l. c. au fost promovați la universitatea din Cluj între alții de doctori în drepturi următorii tineri români: Valentin Poruț, Valeriu Stănuț, Coriolan Bolta și Ioan Moldovan. Felicitările noastre!

Cărți românești interzise în Ungaria. Corespondența »Keleti Ertesítő« anunță că ministrul de interne contele Andrássy a interzis poștei să împartă următoarele cărți românești apărute la București și răspândite și în Ungria: »Calendar românesc«, »Istoria populară a Românilor«, »Cum să cetim«, »Cum să ne creștem copiii« și »Scrieri literare și artistice« de A. I. Odobescu.

O sentință cu privire la abonarea foilor. Curia reg. a enunțat, că cine a primit timp mai îndelungat o foaie prin poșta e dator să o plătească. Dacă poate prezenta exemplarele primite nedesculte înaintea judecătoriei, nu e dator să plătească decât marcele postale. Competență de a judeca în procesele foilor e judecătoria din localitate, unde apare foaia, fără considerare la locuința datorășului.

Descoperirea unui vast complot în Lemberg. Ziarul »Dyevnik Polsky« scrie, că pe baza unor anumite cercetări, s'a stabilit, că atentatul sângeros în contra guvernatorului Potocky este rezultatul unui complot, și că Siczynsky a fost desemnat prin tragerea la sorți cu executarea sentinței. Înaintea atentatului s'a observat o mișcare neobținută între studenții ruteni din Lemberg. La prânz toți studenții erau adunați în piețele și localurile, unde nu apăreau altădată și se cunoștea că sunt în așteptarea unui eveniment. După amiază, la orele două un student rutean apărură într-o cafenea unde spuse unui alt student: »S'a isprăvit« și apoi dispărură. Studenții ruteni se risipiră imediat de prin piețele orașului. Contele Potocky fusese încunoscător la timp de planul atentatului, dar n'a dat importanță aceluia denunț.

O țară nouă de aur. În societatea geografică din Paris scrătorul excursionist francez căpitanul Villieaume a făcut un comunicat senzațional despre o țară foarte bogată în aur descoperită de el în ținuturile stăpânite de Franța. Aceasta

țară după datele excursionistului s'ar afla în vestul Guineei franceze și are în circumferință un teritoriu de un milion de hectare. Aurul, acest metal prețios, s'ar fi găsit în cantități enorm de mari. Inginerul a cercetat acest teritoriu cu mai mulți soți de ai săi. Se spune că sub pământ la vreo câțiva metri se găsesc bucăți întregi de stuchuri de aur. Pe un metru cubic ar veni la o adâncime de 7 metri o cantitate de 6—60 de grame de aur. La alte locuri la adâncimea de 123 m. c. se găsesc 1200 grame de aur. Vinele de aur sunt nenumărate. Și prin năsipul fluviilor se găsește aur. Căpitanul Villieaume afirmă, că acest teritoriu este un al doilea Transvaal.

Cine vrea să se îmbogățească n'are decât să-și ia inima în dinți și să alerge la Guineea franceză, unde dealtmintrea clima e foarte nesănătoasă. Atât sub cele 2 imperii cât și sub republică mulți deportați francezi și-au găsit un mormânt sigur în acest bogat loc, când încă nu se găsiseră vinele bogate de aur. Azi cu aurul poate se va fi schimbat și clima.

Amenințările teroristilor ruși. Guvernatorul general din Odessa a primit din partea comitetului central al partidului terorist următoarea scrisoare: »Reprezentările dv. au atins punctul lor culminant. Populația din Odessa se înăbușe sub administrația dv. Trebuie să ridicăți imediat aceste represalii. În cazul când cererea noastră nu va fi împlinită vom lua măsuri energice pentru apărarea noastră. Vă acordăm timp de 14 zile până la împlinirea acestei cereri.«

Guvernatorul general a declarat printr-o ordonanță, că va continua să-și împlinească datoria până în ultimul moment.

Mare panică într-o menagerie. Din Londra se anunță, că în Riverside s'a aprins Sămbătă seara un rezervoar de petrol al companiei Standard Oil Co. Focul a fost urmat de o puternică explozie. Această explozie a produs în menageria din apropiere mare panică între animale. Lei și tigrii n'au putut rupe cuștile, dar elefanții și caii au eșit în stradă, unde au călcat mai multe persoane. Un elefant a ajuns până la un hotel la o depărtare de un kilometru, unde a ucis o călugăriță. Apoi a strâpuns cu dinții săi trei oameni. În total au fost peste 20 de răniți.

Localități persane bombardate de ruși. Din Petersburg se anunță că patru mii de cazaci au trecut Sămbătă granița persană în mai multe locuri. Mai multe lupte au avut loc între cazaci și curzi, în cari au căzut mulți morți și răniți de ambele părți. Trupele rusești au început bombardarea mai multor localități persane. Bombele au ucis o mulțime de oameni nevinovați. În fruntea trupelor rusești se află generalul Miscenko.

Vizita unui profesor bulgar în România. D-l Stoian Romanski, profesor de limbile slave la liceul din Sofia (Bulgaria) a sosit în România de câteva zile. D-sa studiază obiceiurile vechi, limba, portul și legendele române, cari ar avea origină bulgară. Obținând autorizație dela ministrul de interne, d-l Romanski a călătorit prin mai multe cătune din jurul Dunărei, unde a stat de vorbă cu bătrânii satelor, a ascultat și scris diferite legende, a fotografiat unele comune și câteva tipuri de colibe țărănești.

Rectificare. Suntem rugați a da loc următoarei rectificări: în numărul ultim 8, al revistei »Luceafărul« din greșala paginaturului s'a tipărit în loc de portretul lui G. Barițiu, un portret străin. Regretăm că s'a strecurat în revistă această greșală. Sibiu, 16 Aprilie 1908. Redacția revistei »Luceafărul«.

NECROLOG. Subscriși, cu inima frântă de durere, facem cunoscut tuturor rude-niilor, pretinilor și cunoscuților cumcă, scumpul și neuitatul nostru soț, flu, frate și cumnat Dr. Emil Nestor, medic cercual în Chiseteu, după un morb scurt de greu, provăzut cu mângăerea dreptilor, a repauzat în Domnul Joi în 16 Aprilie a. c., la 11 oare a.m., în anul 27 al etății și în al doilea al fericitei dar prea scurtei sale căsătorii.

Rămășițele pământești ale scumpului defunct se vor așeza, spre odihnă lină, Sămbătă în 18 l. c., la 1 oră în cripta familiară din Chiseteu după ritul bisericii gr. cat.

Chiseteu, în 16 Aprilie 1908. Silvia Nestor n. Șepețan, ca soție, Silvestru și soția Elena Nestor, ca părinți, Dr. Laurențiu Nestor, avocat, Iustin Nestor, jurist, Elena Prie n. Nestor, Silvia Nestor, ca frați și surori, Lucian și soția Irena Șepețan, ca

socrii, Dr. Octavian Prie, profesor gimn., Virginia Nestor n. Pușcariu, Ioan Șepețan, medicinist, Viorica Șepețan, student, ca cumnați și cumnate.

Fie-i țărana ușoară și amintirea binecuvântată!

Numărul nostru jubilar.

Pedeci neprevăzute, provenind mai ales din împrejurarea, că în fața destinațiunii ce am dat-o ulterior venitului curat, care va rezulta din abonamentele la numărul jubilar, am fost necesități de a înmulți edițiunea cu alte câteva mii de exemplare, numărul jubilar va putea să apară numai pe la finele lunii Aprilie st. v. Ziua aparițiunii se va face cunoscută publicului cetitor cu opt zile înainte. Observăm, că ediția festivă va cuprinde și numeroase ilustrațiuni. Toate acestea, având în vedere că tipografia noastră dispune numai de modeste forțe, au pricinuit amânarea, care, credem firm, nu va altera nici cât de puțin interesul cel mare manifestat de numeroșii noștri abonați, pentru acest număr jubilar.

În urma duplicării ediției suntem în pozițiune de a primi abonamente, în tot timpul până la aparițiune.

Prețul este în Austro-Ungaria 1 coroană de exemplar (pentru neabonați), iar în România și străinătate 2 coroane de exemplar.

„Racoțiana“ și funcționarii ei.

Tot în afacerea băncii „Racoțiana“ suntem rugați a da loc corespondenței de mai jos, pentru a cărei conținut răspunde autorul, părintele Ioan Axente.

Spectate d-le redactor!
La cele publicate în mult stimatul D-Voastră ziar »Gazeta Transilvaniei« din 23 Martie a. c. v., de dl medic și director al »Racoțiane« Spt: N. Racoța sunteți respectuos rugat, pentru constatarea adevărului a face loc în coloanele »Gazetei« următoarelor reflexiuni:

În ce privește filiala din Boarta a băncii din Pesta, — cu părere de rău nu stă lucrul după cum ni-l prezintă dl director, ci faptele e că ea vegetează și în prezent în comuna noastră... Ca să fiu bine înțeles zic: vegetează numai... Și faptul acesta nu se poate atribui »Racoțiane«, ci cu tot dreptul locul prim în trecut l'a avut fostul membru fondator M. O. Paul Popescu, vicepreședinte al »Racoțiane«, iar în prezent actualul preot al Boartei, cari ca acționari și interesanți mai de aproape ai »Racoțiane« și-au dat toată silința lucrând pentru înflorirea institutului nostru, sub deviza: român dela român. Căci dacă nu era astfel, cine știe ce clientelă ar mai avea institutul nostru... din Boarta!?

Cu privire la alegerea direcțiunii din anul expirat — da, spt: I. Bartoși... în urma înțeleșului direcțiunii în locul repausatului membru P. Popescu, a propus pe subscrișul, ca pe unul din nemijlocita apropiere a »Racoțiane« pentru care a și votat toată inteligența în frunte chiar cu dl Lissai, membru în direcțiunea institutului nostru și prim contabil al »Albinei«, însă ca om tinăr... și necunoscut mai de aproape în cercuri mai largi a institutului nostru n'a reușit. În fine după expirarea punctelor din program dl director a făcut declarația în plenul ședinței, că dacă astfel de cazuri s'ar mai ivi când adunarea generală nu ar mai aproba hotărârile direcțiunii, atunci d-sa va renunța la postul de director?!

În ce privește clarificarea dată de dl specialist Lissai... frumoasă clarificare! La adunarea generală din anul trecut, când a fost propus în direcțiune dl contabil — plin de simț — replică dl Lissai, că aceia la nici un caz nu poate fi — căci atunci institutul și-ar perde tot creditul... când direcțiunea ar fi astfel constituită.

Dar ce ne fu dat a vedea cu ochii proprii... la adunarea din ast an, când subscrișul a reîncoit numai aceleași păreri în aceeași cauză, foarte aprins răspunde dl Lissai, că acum se poate face abatere!!! curată vorba »lupul își schimbă părul«.

Acum î-mi permit a întreba pre dl director, că pentru ce — pe laicul I. Axente n'au voit al alege în direcțiune? — Au doară din cauza, că filiala băncii din Pesta abia mai vegetează în Boarta? Sau că în intervalul de abia de un an, decând se află ca acționar al »Racoțiane« la recomandarea dânsului, s'a acordat din partea institutului un credit de aproape zece mii de coroane numai în Boarta?!!

Pre semne, d-le director, la institutul nostru acelea sunt merite, când unii dintre d-nii membrii ai direcțiunii abia dese prezintă 1—2 ori la an la ședințele direcțiunii, cu care ocaziune și subscriu toate protocoalele ședințelor anterioare, cari din prea mare comoditate nici nu le-au cercetat.

Atâta am crezut deocamdată a constat la adevăr.

Boarta, 27 Martie v. 1908.

Cu deosebit respect
Ioan Axente,
preot.

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Aprilie st. v. 1908

se deschide nou abonament pe cuartatul doi al anului, la care învîtam pe toți amicii și sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coroane, pe șese luni 12 coroane, pe trei luni 8 coroane, pe o lună 2 coroane.

ADMINISTRAȚIUNEA.

ULTIME ȘTIRI.

Lemberg, 20 Aprilie. Judele de instrucție, consilierul Berson, a terminat cu ascultarea asasinului Siczynski, a mamei sale și a martorilor. Actele n'au fost însă încheiate, deoarece poliția din Lemberg a pus în vedere judeului de instrucție încă alte amănunte cu privire la cauzele atentatului. Știrile, că Siczynski și mama lui ar fi refuzat să răspundă la întrebările, cari li s'au pus, nu e adevărată. Ambii arestați au făcut fașiuni amănunțite.

Atena, 20 Aprilie. Camera după o ședință, care a fost prelungită până eri la 7 dim., a votat bugetul pentru 1908; s'a votat de asemenea, cu toată ostilitatea opozițiunii, un credit permițând să se cheme un ofițer străin spre a organiza marina greacă. Sesiunea a fost închisă.

Constantinopol, 20 Aprilie. Băndele grecești au apărut din nou lângă lacul Jenitche. Dispozițiuni energice au fost luate în contra baudelor; s'au făcut anchete prin satele grecești și bulgărești din acest ținut.

Domnii abonați, cari pe ziua de 1 Aprilie v. nu și-au reîncoit încă abonamentul, să binevoiască a-l reîncoita neamănat, ca să nu li-se întrerupă expedarea ziarului.

De azi începând nu vom mai expeda fața celor ce nu și-au reîncoit abonamentul.

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei“.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons.: Victor Branșeu.

SONORUL sau frumos răsuna-toarele plânso-cântări la mormântul Domnului nostru Isus Christos de Ucenescu se află de vânzare la Tipografia și Librăria A. Mureșianu. Brașov, cu prețul a 24 bani (plus 5 bani porto).

Banca Națională a României.

Situațiune sumară.

1907 31 Martie.		1908 22 Martie.	29 Martie.
A c t i v :			
114.538,897	80943897 Reser. metal. aur 92742052	131.474,018	131.277,052
	133595000 " Trate aur 38535000		
1.521,879	Argint și diverse monede	1 821 904	1.827,711
72.240,697	Portofoliu Român și străin.	65.143,209	65.455,780
9.536 500	*Impr. contra efec. publice 7561900		
19.185,866	" " " in cont-corent 16696334	24 933,320	24 258,234
11.999,924	Fonduri publice	11.999,924	11.999,924
15 981,524	Efectele fondului de rezervă	15 638,508	15.638,508
3 265,121	Efect. fond. de amort. imob și mater.	3 238,121	3 238,121
5.872,615	Imobile	5.930,236	5 925 168
619,244	Mobilier și Mașini de Imprimerie	684,796	684 796
509 638	Cheltuieli de Administrațiune	469,576	473,237
98 215,408	Depozite libere	104 709,154	104.453 804
11 500,442	Conturi curente	13.085,504	14 965 745
22.127 018	Conturi de valori	25 728 838	27.235 311
387 064,767		405.080 118	407.443,396
P a s i v :			
12.000 000	Capital	12.000 000	12.000 000
22 726 229	Fond de rezervă	24.609,781	24 609 781
3 373 692	Fondul amortis. imob. și material	3.634,521	3 634,520
249.901,290	Bilete de Bancă în circulațiune	259 264,340	261 813 140
848,184	Dobânzi și beneficii diverse	862,313	952,151
98.215,408	Depozite de retras	104 709,154	104.453 804
—	Conturi curente	—	—
387 064 767		405.080 108	407.443 396
	Scomptul 5%		
	* Dobânda 5 1/2%		

Nr. 5855/1908.

Publicațiune.

La administrația pădurilor orașenești Brașov-Timiș este de ocupat un post de pădurar.

Leafă 500 cor., adaus statorit în sensul §. 116 din statutul de organizare orașenească (Quinquenale), 100 cor. bani de cvartir sau cvartir natural, îmbrăcăminte 12 cor., pausal pentru cisme și 24 m. c. lemne de foc
Postul va fi provizoriu pe un an

și în caz de mulțumire cu serviciu va deveni definitiv.

Concurenții, cari au absolvat cursul de pădurar, să-și înainteze petițiile scrise cu mâna proprie împreună cu testimoniu de serviciu, de moralitate, medical phys, și indicarea cunoștințelor de limbă, Magistratului orașenească Brassó cel mult până în 15 Mai 1908

Brassó 4 April 1908.

(129,1-1. Magistratul orașenească.

Nr. 120/908.

Publicațiune.

Joi în 23 Aprilie a. c. la 10 oare a. m. se va ținea în cancelaria administrațiunii pădurilor oraș-timiș (în Brassó, strada argintarilor nr. 5, etagiul I, ușa nr. 4) licitațiune cu oferte în scris pentru darea în arândă a următoarelor locuri de pășune în pădure din revirul oraș-timiș pe timp de 6 ani dela 1909 Ianuarie 1 până la finea anului 1914:

A. Revirul oraș-timiș:

I. Obiect de pășune: (Trainer — Crucur mic, Timiș: Vârna, valea vormii, Lamba mică). a) pășunea de pădure 798.12 K.-J., b) livezile 16v. 64 K.-J., suma 814.76 K.-J.

B. Revirul oraș:

II. Obiect de pășune: Drester, Crucur mare, Ruja până la groapa gredinar. a) pădure 460.05 K.-J., b) livezile 27.64 suma 487.69 K.-J.

III. Obiect de pășune: Valea cu apa, poiana lui brâncă, stâna Navrea etc., a) pădure 661.72 K.-J., b) livezile 9.2 K J, suma 670.9 K.-J

IV. Obiect de pășune: Dillenloch, Hulla, Krumergrund, Triangel, Poiana neagului. a) pădure 541.0 K.-J., b) livezile 6.6 K.-J., suma 547.6 K.-J.

V. Obiect de pășune: Șușoarka, Poiana bocși, Pisculung etc. a) pădure 422.4 K.-J., b) livezile 42.5 K.-J. suma 464.9 K.-J.

VI. Obiect de pășune: Kuhstall. Händschl. a) pădure 95.3 K.-J., b) livezile 24.7 K.-J., suma 120 K.-J.

C. Revirul Timiș:

VII. Obiect de pășune: Lamba mare, valea morari, Drágavölgy (piscu richiți). a) pădure 1042.16 K. J., b) livezile 7.65 K. J., suma 1040.81 K.-J.

VIII. Obiect de pășune: Muntele Postovar cu pădure imprăștiat: Lipiaș, valea calului, Postovar. a) pădure 587.43 K.-J., muntele și livezile 143.23 K.-J., suma 730.66 K.-J.

IX. Obiect de pășune: Boerszállás până la drumul Predealului. a) pădure 1029 51 K.-J.; b) livezile 15 12 K.-J., suma 1044.63 K.-J.

X. Obiect de pășune: Drumul Predealului până la Száraztímiș. a) pădure 696.76 K. J, b) livezile 51.25 K.-J., suma 748.01 K.-J.

Fiecare obiect sub I—X destituite se dă în arândă.

Oferte închise, timbrate în ordine și scrise cu sumele oferite și declarațiunea că oferentul cunoaște condițiunile și se supune aceloră sunt a se prezenta la administrația pădurilor oraș-timiș până la 23 Aprilie a. c. la 10 oare a. m., pentru-că oferte întârziate nu se primesc.

Condițiunile de arândă se pot lua în vedere în cancelaria scrisă. Brassó, în 7 Aprilie 1908.

126,2-2)

Administrația pădurilor oraș-Timiș

Concurs.

Corporațiunea meseriașilor din loc publică concurs pentru ocuparea unui post nou creat de contabil, care să scie contabilitatea și scrierea cu mașina de s-ris.

Salar la început 70 cor. pe lună. Petițiile sunt a se preda până în 25 April e 5 oare după prânz la presidiul corporațiunei.

Brașov, în 9 Aprilie 1908

(123,2-2). Presidiul corporațiunei meseriașilor.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ANUNCIURI

(insertiuni și recl.)

sunt a se adresa subscrișo administrațiunii. în cazul publicării unui anunciu mai mult se odată se face scădământ care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Admi istr zetei Trans

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Prețurile cerealelor din piața Brașov. Din 17 Aprilie 1908

Măsură și greutate	Calitatea.	Valuta în	
		Kor	fl.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos.	19	—
"	Grâu mijlociu	18	—
"	Grâu mai slab	17	—
"	Grâu amestecat	18	—
"	Săcară frumósă.	14	—
"	Săcară mijlociă.	13	—
"	Orz frumos	8	—
"	Orz mijlociu	7	—
"	Ovės frumos.	6	40
"	Ovės mijlociu	6	—
"	Cucuruz	9	—
"	Mălaiu (meiu)	16	—
"	Mazăre.	13	—
"	Lințe	26	—
"	Fasole	10	—
"	Sămēntă de in	20	—
"	Sămēntă de cânepă	15	—
"	Cartofi.	2	—
"	Măzărliche.	—	—
1 kila	Carne de vită	1	—
"	Carne de porc	1	—
100 kil	Carne de oerbecă.	40	—
"	Său de vită prospēt	40	—
"	Său de vită topit	62	—

EDUARD LEXEN

Tinichigiu și instalator.
Brașov, Strada lungă Nr. 29.

Arangiat cu cele mai nouă mașini.

Se recomandă pentru executarea lucrărilor de instalații de gaz, apă și canalizări, odăi de baie, aranjament de bucătării și așezarea de closete, aparate de îngheț.

Mare asortiment de articole de tinichigerie de tot felul.
Reparaturi prompt. Prețuri solide.

Vizitarea stabilimentului se admite bucuros la orice timp, fără ca vizitatori să fie constrânși de a cumpăra

Experiența practică în streibătate: de mai mulți ani garantează lucrul solid.

185,1-6.

Aceste lesuri le vindem în Depot. plătiad 15 cor după cursul zilei. Pentru restul sumei se otin interese moderate.

2 Milioane și 200,000 Coroane

câștiguri principale pot câștiga, cine va cumpăra

Se angajază cu provision mare Agenți, cari voiesc a se ocupa cu vânzarea losurilor pe rate.

LOS HYPOTHECAR CONVERTIT,

care se trag de 6-ori într'un an.

Plata lunară pe 1 Los:

In 18 rate lunare à 7 Cor. 90 b. | In 33 rate lunare à 4 Cor. 70 b.

In 25 " " " 5 " 90 " | In 40 " " " 4 " 20 "

Tragerea cea mai de aproape cu

câștigul principal de 300,000 Cor.

este în 25 Aprilie.

Indată după trimiterea ratei prime, trimitem scrisoare de rate cu seria și numărul Losului (document legal), singur cumpărătorul are drept la câștig.

După plata tuturor ratelor predăm Losul original.

Általános Bank Részvénytársaság, Budapest, VII., Erzsébet-körút 37 sz.

APĂ MINERALĂ PRONIX DIN BUZIAȘ

La suferințe de rinichi și beseică. Superiōra oricārei ape minerale.

PLĂCUTĂ, PUȚIN ACRIȘORĂ, FĂRĂ FIER, CONȚINE MULT ACID CARBONIC.

Cu deosebire apă de masă răcoritoare.

Recomandată de medici. Recomandată de medici.

Are efect escelent ca apă de cură la suferințe de rinichi, beseică, catar cronic de rinichi, formațiuni de peatră și boale catarale de secrețiune. — La cerere trimite prospecte. Administrația izvoarelor:

Ireecția băilor MUSCHONG în Buziaș.